

בסיועה דשמיא

הפרשה המחכימה

פירושים מבית 'הפרשה המחכימה' - אוצר מופלא של לקחים מעשיים ואקטואליים מהפרשה פרשת צו-פורים התשפ"ב גליון 212

עבודת ה' ביקוד אש

שאלה: כיצד צריכה להיראות עבודת ה' של יהודי?

א. ויקרא ו, ו: "אש תמיד תוקד על המזבוח, לא תכבה". אפשר שרמזו בזה כיצד צריכה להיראות עבודת ה' אמיתית של יהודי, שתהיה "אש תמיד", בכל הכוחות ובכל המרץ כ"אש להבה" ולא בעצליים, ובכל עת ובכל שעה "תמיד", אשר לא יפול לעצבות או לעצלות חלילה, אלא יתמיד וישתדל בכל כוחו לעובדו בלבב שלם. וידוע שנשמת האדם נמשלה לנר, ככתוב (משלי כ, כז) "נר ה' נשמת אדם". וכמו אש שדרכו לעלות כל הזמן למעלה, כך תמיד ישאף להתעלות. ובאידיש אומרים 'להיות בפרען', כלומר שיהיה האדם בוער בהתלהבות ולא ישנוני ועצל. וכך צריך היהודי להרגיש בעבודת ה' שלו, כמאמר שלמה המלך (שיר השירים ה, ו-ז) "כי עזה כמות אהבה... רשפיה רשפי אש שלהבתיה... מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". רבי עקיבא איגר זצ"ל כותב על עיר מסוימת, כי על אף שאנשיה יראי ה', אין הוא יודע מה יעלה בסופה, שכן בזמן שהם מקיימים מצוות, לא יוקדת בהם אש. הם אמנם מקיימים מצוות, אבל בלי התלהבות ושמחה.

בפרט שהתורה בעצמה נחשבת כאש, ואם כן גם הדבק בה, ראוי לו להתנהג כאש בחיות של קדושה, וכעין מאמר רבא (תענית ד. בתרגום) "תלמיד חכם שרותח, התורה היא שרותח בו, שנאמר (ירמיה כג, כט) 'הלוא כה דברי כאש נאם השם' (שהתורה היא כאש שמחממת את כל גופו)". וכן כתב הביאור הלכה (תקעא, ב סד"ה ת"ח) בשם החיי אדם בדבר התיקון לחוטא "וילמוד יותר מאשר היה רגיל, כי התורה היא 'מקוה טהרה' ונמשל לאש, וכל אשר יבא באש, באש יובא וטהר". וכן אמר דוד המלך (תהלים לט, ד) "בהגיגי תבער אש". והרמח"ל (מסילת ישרים, פרק ז) כתב "שהאדם אשר תלהט נפשו בעבודת בוראו, ודאי שלא יתעצל בעשיית מצוותיו, אלא תהיה תנועתו כתנועת האש המהירה, כי לא ינוח ולא ישקוט עד אם כילה הדבר להשלימו". **וכתב** עוד (תחילת 'דרך עץ החיים') שהתורה שאדם לומד, היא מאירה על נשמתו, כדבר החכם (משלי ו, כג) "ותורה אור" – אור ממש ולא חכמה לבד. ובדקדוק גדול נמשלה התורה לאש, שכמו שהשלהבת היא בתוכה כמוסה וסגורה כגחלת, ובהפיח בה אז תתפשט ותתלהב ותצא מתרחבת והולכת, וניראים בה כמה גוונים, מה שלא

נראה בתחילה בגחלת, כך התורה כל מילותיה ואותיותיה הם כגחלת, שבהניחם כן יהיו רק כגחלים וכמעט עמומות, אבל כשישתדל לעוסק בהם, אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה ממולאת בכמה גוונים. והחכמה כבר ניתנה מהקב"ה בלב בני ישראל, אך כדי שתתגבר צריך שהפה המקיימה ינשב בכה, ואז נעשה ממש כמו האש שמתלהט כשמנפחים בה, וכך בתורה כפי מה שינשב בה, כך תתגלה הדעת והתבונה הכלולות בה כבר. החכמה הוא השכל עצמו, אך התבונה היא בינת השכל המחבר דבר לדבר ומקיימו, והדעת הוא התולדה היוצאת מהם (והיינו שיוציא מן הכח אל הפועל), עיין שם.

וככל שהאדם יבער כאש קודש – כך ישפיע על בני משפחתו וסובביו, וכפי שאומרים שכיון שיש 'ירידת הדורות', לכן פעמים רבות הבנים הם פחות מההורים, אבל שאלו על חכם אחד: כיצד יתכן שבניו הם פושרים קצת בדת, ואינם חמים כמותו בעבודת ה'. וענו כי גם האב שהוא חם, אינו עובד מספיק בחמימות, אלא הוא כמו 'כלי שני', שאפילו שהוא חם מאוד, אבל אין בכוחו לחמם אחרים, ולכן הבן שלו נראה כפי שנראה... ולכן על כל אחד מוטל להיות חם בעבודת ה' באש יוקדת, עד כדי שיחמם את כל משפחתו וסובביו. **וזהו** שמצינו (סוכה נו:) אצל מרים בת בילגה שהמירה את דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי היוונים, וכשנכנסו היוונים להיכל, ביעטה בסנדלה על גבי המזבח ואמרה: לוקוס לוקוס, עד מתי אתה מכלה ממון של ישראל... וכששמעו חכמים בדבר, קבעו את טבעתה וסתמו את חלונה (של אותה משמרת). ושאלו: וכי אם הבת חטאה, מה אביה וכל משמרתה חייבים בכך שיפסיקו לשרת בקודש? ועל כך תירצו: 'שואת דינוקא בשוקא, או דאבוה או דאימיה' – מה שהתינוק אומר בשוק, הוא ממה שקלט ושמע מהוריו בבית. **והנה** ברור שלא היה אביה מבעט במזבח ומטיח דברים כלפי מעלה, אלא (באר הפרשה, למהר"א בידרמן) שמרים זו היתה רואה שאביה עובד את עבודת הכהונה מתוך קרירות ולא מתוך "בבית אלוקים נהלך ברגש", ולכן יצא ממנה מה שיצא, וביעטה בה' והטיחה דברים רחמנא ליצלן, ולכן קולר האשמה תלוי על צוואר אביה על שלא הכניס בביתו חמימות והתלהבות לעבודת הקודש, שאם כן לא היה יוצא מזרעו כך... **כתב** הקדושת לוי (שמות כד, יז) "כשאדם רוצה לידע אם השם יתברך יש לו תענוג מעבודתו, הבחינה הוא על זה, אם אדם

הדברים, כאשר יוצא האדם למסעותיו והוא שרוי בדרכים, במקומות שאין איש מכירו ואין לו כביכול מפני מי לחשוש, נוסף על כך באים עליו נסיונות שונים עקב טלטולי הדרך, שאינו מסודר במקומו ולא יודע להכין את עצמו לקראת הבאות, ואז בקלות יכול ה' לתעות מדרך הישר ולהלכד ברשת החטא.

לפיכך אמר דוד (תהלים קכח, א) "אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו", אשרי האיש שנשאר ירא שמים אפילו כשהולך בדרכיו ונמצא במקומות זרים. אם גם אז הוא נשאר איתן ביהדותו, הרי זה סימן שהוא ירא שמים אמיתי. וזהו שרומזת התורה "אש תמיד תוקד על המזבח" – על מזבח הלב האנושי צריך ליקוד תמיד האש הבוררת של אהבת ה' ויראתו, כך 'שלא תכבה אף במסעות' אפילו תוך טלטולי הדרכים. מי שהוא יהודי בוער לה' בביתו, אין הצינה שולטת בו אף בהיותו שרוי בנכר... ולא לחינם נודמנה פרשה זו בזמן שנהגו לצאת ל'בין הזמנים', כדי להזכיר לאדם, שגם ביציאתו מ'בית המדרש', ואף אם נזקק לצאת לנפוש כדי לסעוד את נפשו, לא ימעט משמירת התורה, קלה כבחמורה, וישאר חייל של הקב"ה ובנו של המלך, בכל מקום שהוא.

וכבר הבאנו לעיל (שמות יח, א 'האדם המתחלף') כי אף שלפעמים כשהאדם לומד מוסר בגנות הכעס וכדומה בבית המדרש, אומר: מתי יבוא לידי ואקיימנה, ואילו בבואו לביתו, כשעומד בפני הנסיון שוכח הכל, אבל צריך לדעת שאדרבה שם זה עיקר המבחן אם מצליח לעמוד בנסיון, עיין שם. וכך בזה אין זו חכמה כשבעודו בבית המדרש או בסביבת קרוביו לומר: אני לא אחטא בכך וכך, אלא גם כשהוא רחוק מביתו, עליו לשמור את עצמו ולחיות את כל הידיעות הנכבדות שלו ביראת שמים, ולא יחטא. **יש** שרמזו זאת גם על הכתוב (במדבר י, לא) "וידי בנסוע הארון ויאמר משה: קומה ה'", בשעה שהאדם נוסע למסעותיו ונחלש קצת בעבודת ה', אומר כביכול להקב"ה: קומה ה' – הנך יכול ללכת בינתיים ממני, רק: "ובנוחה יאמר שובה ה'" – כשהחזר אומר כביכול להקב"ה: כעת אתה כבר יכול לחזור אלי, כי הנני חוזר לעבודת ה' שהייתי רגיל בה בביתי. אבל צריך לדעת שלא זו הדרך חלילה, אלא "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", אפילו במסעותיו צריכה האש ליקוד אצל מזבח לבו של האדם, ולעולם לא תכבה. **וידוע** גם שאחת משעות המבחן שניתן להכיר את אמיתות האדם היא ב'בין הזמנים' – בזמנים שאינו נמצא בסביבת הרבנים והמסגרת שמחוייב אליה, אז ניתן לבחון את האדם מה הוא באמת, כי עובד ה' האמיתי – עובד הוא את ה' גם במקום שאף אחד לא מסתכל עליו כי תמיד הוא נמצא עם הקב"ה ורוצה לעשות רצונו, כאומרם (רמ"א בתחילת אורח חיים א, א, ומקורו ברמב"ם במורה נבוכים ח"ג פרק נב) "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים טז, ח), הוא כלל גדול במעלת הצדיקים". **וכן** פירש הגר"ח מוולאז'ין (רוח חיים אבות ב, ח) את המשנה "במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש – רצה לומר לקצת העתים, טוב להתבודד גם כן, ושם גם כן תראה להיות איש, אף כי אין איש רואה, עיני ה' משוטטות בכל (ככתוב בדברי הימים ב' טז, ט). ולענינו פירושו גם

רואה שלבו בוער כאש ומתלהב תמיד לעבוד אותו ויש לו חשק ורצון בעבודת הבורא, אז בוודאי מוכח שהשם יתברך יש לו תענוג מעבודתו ולכך מסייעין לו מן השמים ושולחין לו מחשבות קדושות לתוך לבו. לזה אמר (שם) 'ומראה כבוד ה' כאש אוכלת' וגו', שהסימן כשירצה אדם לידע אם 'רואה כבוד השם' והקב"ה הנהג ממנו, ולזה 'כאש אוכלת' אם לבו בוער כאש".

הגר"א וסרמן זצ"ל בשעה שהלך לעקידה במלחמת העולם השנייה, אמר בתוך דבריו: "אנו מקיימים עתה את המצוה הכי גדולה, 'באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה' (נוסח 'נחם' בתפילת העמידה בתשעה באב), (אותה) האש היוקדת (ושוורפת) את גופותינו, היא האש שתחזור ותקים מחדש את בית ישראל". וכעין זה כתב בספר 'אש קודש' (מבעל 'חובת התלמידים'), שהרי כתוב במדרש (שמו"ר לג, סוף ד ותנחומא פרשת נשא, יא. ועיין שמו"ר לג, א. ויק"ר ל, יג ועוד) שהקב"ה אמר (שמות כה, ח) "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אף שיש לו בית מקדש עליון, בכל זאת הוא חפץ דוקא במקדש שמכינים לו בתחתונים. והקשה האש קודש שאם כן למה אמרו שלעיתיד לבוא בית המקדש השלישי ירד באש מן השמים, הרי הקב"ה חפץ דוקא בבית המקדש שבונים לו בתחתונים. והוא מתרץ דבר נפלא, כי בית המקדש שיבנה באש, יבנה מאותו אש ההתלהבות של עבודת ה' וקידוש ה' שהיה בכלל ישראל במשך הדורות, ואם כן גם הוא בית המקדש שבונים לו התחתונים.

אכן גם צריך האדם שלא להיות אש יותר מדאי, וכעין דברי ספר החינוך כאן (מצוה קלב) "אש זה הוא הטבע שבאדם, כי מן הארבע יסודות שבאדם הוא אש והוא ראש לארבעתן (והם: אש ומים, רוח ועפר), כי בו יתחזק האדם ויתנועע ויפעל, ועל כן צריכה הברכה בו יותר. וענין הברכה הוא שלימות, כלומר דבר שאין בו חסרון ולא מותר, וכן האש שבאדם צריך לברכה זו שיהא ממנו באדם מה שצריך אליו, לא פחות כי יחלש כוחו, ולא יותר כי ישרף בו, כדרך בני אדם שמתים בתוספת האש בהם יותר מדאי והוא הקדחת". ועיין בשו"ת נודע ביהודה (או"ח סי' לה) שכתב תשובה לחוטא, ואחרי כל התיקון כתב "והעיקר להתלהב בקיום המצוות".

תשובה: עבודת ה' של האדם צריכה להיות בחתלהבות של קדושה כמו אש, בכל חמרץ וזכח.

שמירת התורה אף במסעות

שאלה: האם נדרש מהאדם לשמור את התורה כמתכונתה גם כשנוסע למסעיו ואינו נמצא בסביבתו?

ב. ויקרא ו, ו: "אש תמיד תוקד על המזבח, לא תכבה". בירושלמי (יומא ד, ו) אמרו 'לא תכבה' – אף במסעות, והיינו שגם במסעות שהלכו ממקום למקום לא נכבתה אש המערכה. ובעל הדרש והעיון אמר כי למדים אנו מכך, שבזמן שאדם שרוי בביתו וחיי מתנהלים כתיקונם בסביבת קרוביו ומכריו, הריהו מחוסן יותר כנגד סטייה מדרך הישר. חיי הבית התקינים, קירבתו ליושבי בית המדרש הקרובים אליו, ומבטי הביקורת של אנשי הסביבה ומשפחתו מונעים בעדו מלהיכשל במעשים שאינם הגונים חלילה. **אמנם** שונים הם פני

במעשיו. (וראה מה שכתבנו בדברים ח"א ו, ז בענין לימוד 'תורה בכל מקום - אף בדרכים, ובבראשית לט, יא-יב הנדפס מחדש ב'זהירות מהשארות לבד'). **וכן** כתב בספר התניא (שם בהמשך) "אף מי שגם במוחו ובמחשבתו אינו מרגיש שום יראה ובושה, מפני פחיתות ערך נפשו... אף על פי כן מאחר שמתכוין בעבודתו כדי לעבוד את המלך, הרי זו עבודה גמורה... שבאמת מקיים גם מצות יראה במה שממשיך היראה במחשבתו, כי בשעה ורגע זו... מורא שמים עליו עכ"פ כמורא בשר ודם הדיוט... המביט עליו שנמנע בעבורו מלעשות דבר שאינו הגון בעיניו שזו נקראת 'יראה' כמו שאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו: יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם... רק שיראה זו נקראת 'יראה תחתונה'... אבל בלי יראה כלל" אי אפשר לעבוד את ה', כמו שהעוף אינו יכול לעוף בכנף אחד אלא בשני כנפיים בלבד (שהם כנגד האהבה והיראה כמובא בתיקוני הווהר. עיין בווהר ח"ג כח. רעה: ובתיקונים סוף פב:), עד כאן דבריו.

וכן כתוב (במדבר ב, יז) "ונסע אוהל מועד", ודרשו בגמרא (ובחים ריש כא.) "אף על פי שנסע, אוהל מועד הוא". מבואר שגם בעת המסעות נשאר עליו שם קדושתו של 'אוהל מועד'. וכך תלמיד חכם אף בעת מסעו והליכתו בדרכו, עליו להישאר בצורת תלמיד חכם, כי בכל מקום לוקח עמו את בית המדרש. וכמו שכתוב (שם יט, יד) "ואת התורה אדם כי ימות באוהל", ודרשו חז"ל (ברכות סג.) שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו באהלה של תורה, ובדוקא נמשלה התורה ל'אוהל' ולא ל'בית', כי האוהל נלקח לכל מקום שהולך, מה שאין כן הבית שמשאירו במקומו, ובא לרמוז שכך צריך האדם להתנהג עם התורה, שגם אם צריך הוא ללכת לאיזה מקום שלא יניח אותה חלילה בבית מדרש וילך בלעדה, אלא שילך עמה לכל מקום (כדלהלן בדברים ח"א ד, ד 'דביקות בתורה הקדושה').

תשובה: על האדם לשמור את עצמו בדרך התורה ושמירת חמצוות כראוי, גם כשיצא למסעותיו ואינו בסביבת מגוריו וחוג מכריו.

כח התפילה

שאלה: האם בכח האדם לבטל גזירה יותר מאבות העולם, חמלאכים וגרמי השמים?

א. אסתר ג, יב-יג: "ויכתב ככל אשר צוה המן... וישלחו ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד..." אמרו במדרש (אסתר ד, יג) כי בשעה שכתב המן את הספרים, יצאה התורה בבגדי אלמנות ונתנה קולה בבכי לפני הקדוש ברוך הוא, גם מלאכי השרת צעקו לקול בכייתה, ואמרו לפניו: אם ישראל בטלים - למה אנו צריכים בעולם, וחמה ולבנה אספו נגהם. באותה שעה רץ אליהו בבהלה אצל אבות העולם, ואצל משה רבינו, ואמר: עד מתי אבות העולם רדומים בשינה... חזר אליהו ואמר למשה: רועה נאמן, כמה פעמים עמדת על הפרץ לישראל וביטלת גזירתם. אמר לו משה: כלום יש אדם כשר באותו דור, אמר לו: יש ושמו מרדכי. אמר לו (משה): לך והודיעו כדי שיעמוד הוא בתפילה

'במקום שאין איש ואין אף אחד רואה אותך, משום שאתה במסעות מחוץ למקומך, 'היה איש' תשאר להיות איש שהוא אישיות חשובה.

פעם כשנסע רבי זונדל מסלנט זצ"ל (רבו של רבי ישראל מסלנט זצ"ל, מייסד תנועת המוסר) בעגלה, באמצע הדרך עצר העגלון כדי להאכיל את סוסיו מהשדות, הוא הסתכל אנה ואנה ראה שאין איש וקירב את סוסיו לעבר השדה שיתחילו לאכול, תיכף צעק רבי זונדל: רואים, רואים! כששמע זאת העגלון תיכף החזיר את הסוסים על הדרך ודהר עמהם במהירות. כעבור מחצית השעה נעצר שוב ליד שדה של אדם אחר, באמרו: קעת יוכלו הסוסים לאכול, ובא להאכיל את סוסיו, אבל שוב צעק רבי זונדל: רואים, רואים! **העגלון לא עצר בעצמו וכעס עליו:** למה הנך משטה בי כל הזמן ואומר רואים, רואים, הרי אין כאן שום אדם. השיבו רבי זונדל בפשיטות: הלא הקב"ה רואה כל דבר ודבר, וכיצד הנך חושב שתגזול משדה של מישהו אחר ואף אחד לא יראה. רבי זונדל חי את הדברים בחוש, עד שלא הבין כיצד שייך לחשוב שלא רואים. (וכן הובא ב'מאיר עיני ישראל' גם על 'החפץ חיים' כפי שסיפר לימים העגלון בעצמו).

וזה אחת הדרכים הטובים כדי שיצליח האדם להישאר בעבודת ה' כראוי, על ידי שיקיים בעצמו את הפסוק (תהלים טו, ח) "שויתי ה' לנגדי תמיד", וכמאמר התנא (אבות ב, א) "דע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים", ידע שכל רגע ורגע הוא מוסרט ורואים למעלה את הכל. ואפשר לפרש זאת את הפסוק (תהלים קיט, נה) בדרך רמז "זכרתי בלילה שמך ה', ואשמרה תורתך", רק מפני שגם בלילה בזמן החשיכה והקושי, זכרתי את שמך ה', לכן יכלתי לקיים ולשמור את התורה כראוי. **ובספר התניא** (א, מא) כתב שעל האדם לעורר את היראה כדי שיסור מרע, "ולפחות צריך לעורר תחילה היראה הטבעית המסותרת בלב כל ישראל, שלא למרוד בהקב"ה... שמציאותו ממלאת את כל העולם... גם הוא מקבל עליו (את) מלכותו להיות מלך עליו, ולעבדו ולעשות רצונו בכל מיני עבודת עבד. והנה ה' ניצב עליו ו'מלא כל הארץ כבודו', ומביט עליו ובוהן כליות ולב אם עובדו כראוי... ויעמיק במחשבה זו ויאריך בה כפי יכולת השגת מוחו ומחשבתו, וכפי הפנאי שלו לפני עסק התורה או המצוה". ומסופר על יהודי אחד שהיה לבדו בשדה תעופה ועברו שם כל מיני אנשים, שחלקם בלבוש שאינו הגון, והוצרך להתגבר על עצמו שלא להיכשל, וכשנזכר במיילים אלו כיצד בכל מקום הקב"ה מסתכל ומביט עליו אם באמת הוא מתנהג כמו 'עבד', קיבל כח להתגבר כנגד יצרו והצליח לשמור את עיניו ומעשיו.

גם המכיר בעצמו שאינו בדרגה של "שויתי ה' לנגדי תמיד", לראות בכל עת את ה' לפניו, ומפחד יותר מהסתכלות בני האדם, כמאמר רבי יוחנן בן זכאי (ברכות כח:): 'היה רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם... תדעו כשאדם עובר עבירה, אומר: שלא יראני אדם'. לפחות ינסה לתאר לעצמו כאילו הוא נמצא בסביבתו וקרוביו ואנשי ביתו מסתכלים

שמתו, כי אנו עדיין בחיים ויש בכוחנו לקיים המצוות, ה' יזכנו לנצל הזמן כראוי לזה (ובבראשית ט, ב 'מעלת החי' הוספנו).
תשובה: בכח תפילת אדם צדיק לנטל גזירות יותר מאבות העולם, מלאכי וגרמי השמים.

© כל הזכויות שמורות. ניתן להשיג גם בחינם כמיל - עלוני הפרשה המחכימה על פרשת שבוע בכל שבוע, וכן עלון הכנה נפלאה לבר מצוה - הודמנות פעם בחיים (במעלת אותו היום ושהכל הולך אחר ההתחלה), עלון 'הכנה נפלאה לבר מצוה' (כ"ג), 'הכנה נפלאה לנישואין' (הלכה והנהגה לחתנים) ושיעורים מוקלטים בפרק היומי במשניות 40:2 דקות (בינתיים חוץ מחלק מסדר טהרות)

ולרכוש את הספרים בהסכמות גדולי ישראל זצ"ל ויבלחט"א (לפי סדר א"ב): אהבתי תורתך (סיפורים על אהבת תורה של גדולי ישראל), בזאת תבחנו (630 שאלות על הש"ס מכת"י מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א שתשובותיו במסכתות אחרות), ברורי הלכות איסור והיתר (בשר בחלב ותערובות יו"ד פו-קיא, סיכום מפורט בעיקרי הסוגיות ומפרשיה להלכה, בתוספת ביאורים ובידורים, בהירים ומאירים), המגילה המחכימה (על מגילת אסתר), המשנה המחכימה (על פרקי אבות), הפרשה המחכימה (שבעה חלקים שהם בראשית שמות ויקרא במדבר דברים א' ב' ג', חכמה ומוסר אקטואליים היוצאים מפסוקי התורה בצירוף עובדות והנהגות ומעשים מנסיגות החיים), זמנים ומועדים חלק א' (ביאורים ובידורים, ופולמוס בענייני שבת ומועדים, בהלכה ובאגדה, על שבת, ראש חודש ומועדים כללי, ובענייני המועדים בחודש אלול ותשרי - ימים נוראים, שהם אלול וראש השנה, יום הכיפורים והושענא רבה, סוכות ושמיני עצרת. כ: 380 עמודים), זמנים ומועדים חלק ב' (כנ"ל בחודשי כסליו עד אב, בהלכה ובאגדה, על הנוכה, ט"ו בשבט, פורים, פסח, ספירת העומר, שבועות ובין המצרים), שלום עליכם / shalom aleichem (תרגום הספר 'שלום רב המקוצר' לאנגלית), שלום רב (שאלות שלום והארת פנים, בהלכה, באגדה ובמוסר, משולבים בעובדות ומעשי רב מגדולי ישראל: 960 עמוד) [אזל לעת עתה], שלום רב המקוצר (קיצור ספר שלום רב, מעובד ומנוקד בשפה השווה לכל נפש), תורת עשר המכות (סיכום והערות בענין עשר המכות בדרך הפרד"ס) בטלפון: 02-5864229 ובדוא"ל:

BH5864229@GMAIL.COM

נא לסייע לעלון ב'נדרים פלוס' עבור 'שבט אחים - רמות פולין' (שלוחה 3044) בקטגוריה 'עלון הפרשה המחכימה'

משם, ואני מכאן ונבקש רחמים עליהם לפני הקדוש ברוך הוא, מיד הלך והודיע למרדכי ועמדו שניהם והתפללו ונקרעה הגזירה.

וכתב באור יחזקאל כי מכאן נלמד כוחה של תפילה, ה'תורה' חגרה שק ובגדי אלמנות ולא יכלה לעזור. 'המלאכים' עמדו להבטל מן העולם ואין באפשרותם לעזור. 'חמה ולבנה' מבקשים ואין משגיחים בהם. 'אבות העולם' גם הם אין בידם לעזור. ואילו 'אדם כשר' ושמו מרדכי עומד בתפילה עם משה רבינו ומבטל את רוע הגזירה, עד כאן. מכאן נלמד את כוחנו בתפילה (כמו שהרחבנו לעיל באות שגיאה: מקור ההפניה לא נמצא), ובפרט כח של 'אדם כשר' באמת. וזהו גם מאמר שלמה בחכמתו (קהלת ט, ד) "לכלב חי הוא טוב מן הארי המת", בעודנו חיים בידינו לקיים מצוות ולתקן דברים בעבודת ה' שלא יכולים לעשות אבות העולם שכבר מתו.

מסופר (שבת ל:) כשנפטר דוד המלך בשבת, שלח שלמה בנו שאלה לבית המדרש: אבא מת ומוטל בחמה וכלבים של בית אבא רעבים, מה אעשה? שלחו לו חתוך נבילה והנה לפני הכלבים, ואביך הנה עליו ככר או תינוק וטלטלו. ולא יפה אמר שלמה "כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת" (בלשון שאלה)? כלומר האם לא צודקים דברי שלמה שכלב חי עדיף מן האריה המת, שהרי לצורך מאכל הכלבים לא הצריכו לשנות בטלטול הנבילה אלא השיבוהו חתוך נבילה והנה לפניהם. ואילו לצורך הארי המת שהוא דוד המלך אסרו לטלטלו אלא על ידי ככר או תינוק. ומסופר כי לאחר הלוויית רבינו החזון איש זצ"ל, היו כולם שבורים ורצוצים, ובפרט מאחר שנסתלק באופן פתאומי, והרגישו כאילו חשך עליהם העולם. אולם הגרא"מ שך זצ"ל אמר: נכון החזון איש הלך, אבל "טוב הכלב החי מהארי המת", עלינו מוטל להמשיך ללמוד כראוי. דהיינו על אף כל מעלותיו שהיו בעודו בחיים, אך סוף סוף עתה הוא מת ואנו חיים, ויש בידינו מה שאין בידו, לקנות עוד תורה, מצוות ומעשים טובים. נמצא שכביכול גדולים אנו בדבר זה יותר מגדולי התקופות

דרוש תורם (אפילו חלקי) לספר 'תולדות אדם' כל בו בהלכה ובאגדה בעניי גילאים ושנות האדם מקודם לידתו עד אחר פטירתו, ממרחבי התלמודים, זוהר וקבלה, מדרשים, שו"ת ופוסקים (650 עמודים)

הריון * לידת בן או בת * יום הולדת * שלום זכר וקידושא רבה * ברית יצחק (וואך נאכט) * ברית מילה * שלישי למילה * פדיון הבן * גיל שנתיים * גיל שלוש - תגלחת (חלאקה) * לימוד והיגיון למצוות * זמן הדיבור * גיל חמש * גיל שש * שמונה * תשע * עשר * אחד עשרה * שנים עשרה (מופלא הסמוך לאיש) * בת מצוה * גיל י"ג - בר מצוה * גיל ט"ו * גילאי העשרה * שמונה עשרה לחופה * עשרים לרדוף * עשרים ושתים * עשרים וחמש * שלשים לכה * שלשים וחמש * שלשים ושש (רוב שנותיו) * ארבעים לבינה * חמישים לעצה * גיל נ"ב * גיל נ"ג (באשה) * שישים שנה * שבעים לשיבה * שבעים ושתים * ארבעים וחמש * שמונים לגבורות * תשעים לשוה * תשעים ותשע * בן מאה * מאה ועשרים שנה * שנות חיי האדם * מיתה * לאחר המיתה, אבילות, יארצייט, ועילוי נשמה * שעך התפילות ואגרות על החיים * מפתחות מפורטים למאות נושאים

הספר מוכן לדפוס ומתעכב מחוסר תקציב בלבד, ניתן לעשות הקדשות להצלחה, לרפואה או לע"ג. המעוניינים יפנו לטלפון: 02-5864229, או בדוא"ל: BH5864229@GMAIL.COM